

BRASSÓ

Politikai, társadalmi, közgazdasági, közművelődési és szépirodalmi lap.

MEGJELENIK HETENKÉNT HÁROMSZOR: KEDDEN, CSÜTÖRTÖKÖN és SZOMBATON.

Hirdetések felvételnek: Brassóban a kiadóhivatalban; Budapest: Lang Lipót, Haasenstein és Vogler (Jaulus), Dukas és Mezei, Goldberger A., Eckstein Bernát; Bécsben: Daube G. L. s társa, Haasenstein és Vogler (Otto Maasz), Schalek Henrik, Oppelik Alajos, Dukas M.; Berlinben: Rudolf Mosse; Frankfurtban: Daube G. L. s társa hirdetési irodájában.

93. szám.

Brassó, Szombat, augusztus 20-án.

III. évfolyam 1887.

A szent jobb.

Ős Buda várában ma mutatja Magyarországherczegprimása a nemzetnek Magyarországhelső királya: Szent-István jobb kezét.

A nemzet százazrei sereglének ma a fővárosba, hogy láthassák azt a kezet, mely áldást szórt mindenfelé; hogy láthassák a legelső magyar király szent jobbát, ki elűzte a pogányságot e hazából s helyébe meghonosította a keresztyénséget; ki alkotmányt adott az országnak, felosztotta vármegyékre, szóval a ki Árpád örökbe vett hagyományának megvetette ezredekre kiható alapját.

A szent jobb nyomában jótétemény, kegyelet maradt. S mintha megújulna az ezredév áldása, mintha ama szent jobb újból működhetnék, a nagy király nevenapján Magyarország fővárosában évről-évre a kegyeletnek, a jótékonyiságnak hoz újabb és újabb áldozatokat a nemzet.

A kisded árvák mellett ott vannak a tűz és víz által hajlékuktól megfosztott családok ezrei. Ezeket árasztja el most áldásaival a szent kéz; ezeknek nyújt kenyeret és hajlékot.

E nagy és szent napon lelki szemeink előtt a multnak képe. A magyar nemzet harczi helyébe a béke, az önművelődés, önerősülés iránti törekvés lép. A nemzet nem háborgatja többé szomszédait, hanem komolyan törekszik hatalma öregbítésére. A kard nem esőrtet többé úgy, mint azelőtt s az emberirtó harcok helyébe embernevelő egyházak és iskolák lépnek.

Még meg-megújulnak a harcok. De nem a szomszédokkal azok birtokáért, hanem a belakókkal a pogányság legyőztetéséért. A kultúra harca vala ez.

És ime csaknem ezer év múlva a kultúra harcát folytatjuk. Nem vallásbeli pogányok, hanem — ha szabad e kifejezéssel élnünk — kultur-pogányok ellen. Ezer év múlva Magyarország színtere a legnemesebb kulturális harcoknak, melyben minden egyes nemzetisége igyekszik legyőzni a másikat.

Ezer év után is szentül megőriztük Szent István nagy örökségét, a béke olajágát tartani a népek s nemzetek fölé s a béke angyalának védőszárnyai alatt teremteni kulturát, ipart s kereskedelmet, öregbiteni e nemzet hatalmát és tekintélyét, hogy majdan egy második ezred-

év után büszkén emlékezzenek meg e nemzet nemzedékei azon ősről, kik élni tudtak a reájok maradt örökséggel.

Ős Buda várában az a fekete kéz inti erre a nemzetet. Az ország titkára annak, mi ma Budán történik s a nemzet e tilkőrből maga előtt látja az utolsó kunyhóban is ama szent ujjakat, melyek ma óva intenek bölcseségre és mérsékletre.

E nagy napon állítsuk politikai és társadalmi életünk elé a multat. Állítsuk magunk elé a legbölcsebb magyar királyt, ki még a gyilkosnak is meg tudott bocsátani, a ki mérges törét szívébe akarta mártani.

Feladjuk e szent napon a multakat. Lépünk be szent áhitattal az isten házába, hol ma Szent-István dicsőségét hirdetik, azon erős akarattal, hogy onnan kijöve, félre tesszünk minden mellékérdeket s csak egy célra fogjuk törekedni: erősíteni a nemzetet.

Bármerre tekintünk az országban, mindenütt szükség van összefartásra, egyetértésre. De sehol talán annyira, mint e bércezes hazarészben. Polyglott állam vagyunk. Fájdalom, a hány nemzetiség, annyiféle érdek. Pedig ez érdekeket azonosítani, egyesíteni kell. Ez a Szent-István öröksége. A különböző nemzetiségeket ki kell egyenlíteni a magyar állameszme keretén belül a magyar nemzettel. Megtarthatja nemzetiségét, vallását és nyelvét mindegyik, de azért magyarrá, magyar érzelművé kell lennie.

Ezt lehetővé tenni, kötelessége minden becsületes magyar embernek. Az ország összképének egy csekély töredéke a mi magyarságunk. — Ne tagadjuk, valljuk meg nyíltan, társadalmunk beteg. A mit négy év óta nagyot, szépet, üdvöset teremtetünk, az ma nagy részben közönyre talál társadalmunk egy nagy részénél. E viszonyokat egészségeseknek mondani nem lehet. E körülmények közepette haladásról szó sem lehet. Pedig e magyarságnak haladni kell. Nagy feladat vár rá. Támaszául, védő oszlopául, élő bástyául szolgálni a hazának. E feladatot teljesíteni fogja, mert teljesítenie kell.

Társadalmi betegségeinket meg kell gyógyítani. Ez égető szükség, ha nehéz feladatunkat meg akarjuk oldani.

A Szent-István szelleme lebegjen közöttünk. Az a szent kéz árasztja bűvös hatását

reánk is. Az a szellem hasson át minket, hogy romboljuk le a békés fejlődésünket gátló akadályokat; hogy „bocsássuk meg vétkeiket az ellenünk vétkezetteknek“. Legyen Szent-István napja a keservek, az egyenletlenség zárköve s ugyanekkor az ős Buda váráról felénk intő szent jobb — a béke apostola!

Külföld.

Brassó, aug. 19. A bolgárok ügyében még mindig nem állott be semmi változás. Ferdinánd fejedelem folytatja diadalutját s ez idő szerint Philippopolban időzik, hol minden képzeletet fölülmuló óvációk tárgya.

16-án elutazott Tirnovából. A lakosság az egész uton elősietett, hogy a herceget üdvözzölje. A falvak előtt felirásokkal, — zászlókkal és virágokkal diszitett diadalivak voltak felállítva. — A fogadtatáshoz megjelentek a polgármesterek, a notabelek is és lelkes hurrah-kiáltásokkal üdvözltek a fejedelmet. Különösen szívélyes volt az üdvözlés Gabrovóban, mely izlésesen fel volt diszítve és igen szép látványt nyújtott. A Te Deum után a lakosság lelkes ovatióban részesítette a herceget.

A volt regensek Tirnovában maradtak. Csak Stoilow, Stranzky, Petrow és Tschomakow miniszterek kísérik a herceget.

Coburg herceg trónfoglalásáról Pétervárról következőket írják:

„Az itteni diplomatai hivatalos körökben Coburg Ferdinánd herceg bulgáriai útjának nagy jelentőséget tulajdonítanak s meg vannak győződve, hogy ez a kaland végre is kudarczczal végződik. Az orosz kormány csak akkor fog tartózkodó magatartásával szakítani, ha a hatalmak a herceget Bulgária törvényes souverainje gyanánt elismernék. Ez esetben az orosz kormány nem ignorálhatná a fejedelmet, úgy mint eddig a regenseket, hanem kénytelen volna személységét diplomatai tanácskozások tárgyává tenni. Ha azonban akár a porta, akár a hatalmak bármelyike a herceget formálisan elismerné: ez a berlini szerződés nyilvánvaló megsértését jelentené s az illetékes körök véleménye szerint ez esetben Oroszország szabad kezet nyerne. Az orosz kormány nem tart ez eshetőség beállításától, mert ismeri azokat az érdekeket, melyek minden hatalmat arra bírják, hogy Oroszországot lehetőleg megtartsák a berlini szerződés korlátai közt, s ezért kizártnak tartják azt a lehetőséget, hogy a hatalmak olyan lépésre szánnák el magukat, melynek elkerülhetetlen következménye a berlini congressus művének megsemmisítése lenne.“

A „BRASSÓ“ TARCZÁJA.

Uti rajzok.

(Zajzon, Előpatak, Málnas, Tusnád, Szent-Anna-tó s torjai
»Büdös.«)
(Folytatás.)

Hogy a hegymászást — a sok löjtés után — el ne feledjük, s miután az ütközben talált hűs forrás kristályvizéből — belöttes üvegem pergamen papírájából kagyló alaku medenczévé rögtönzött ívőszközből — le is voltunk hűtve, az u. n. Büdösbe érkezünk; meglátva az én anglikus barátom társaságát, s ők is észrevéve minket, a mig én szállást kerestem, társaim, megértve a hegymászó botommal kijelölt irány jelentőségét, a barlang felé indultak.

Békültözködésem után még utól értem az angolsommal már egyesült társaságot s első voltam a barlangnál, hol azon meggyőződést kellett szereznem, hogy a barátom kedves angol nejében vagy a francia vér a tulnyomó, vagy pedig férje oldalán szokásaiban nagyon elmagyarosodott, mert az angoloknál megszokott fontolgató higgadsággal tökéletesen ellenkező tüzzől pattant élénkséggel ohajtotta ő nagysága a kénbarlang belsejét illető kíváncsiságát kielégíteni, s ha hátunk mögött észrevétlenül surrant is az ürbe, annál hirtelenebb előidézett zajjal szaladt onnan ki, mert a barlang tulajdonságát tökéletesen nem ismerve,

levegő után epekedő tüdőcskéje megtelt a halált okozó kénközzel, de szerencsére csak oly mértékben, a mennyi az »okulásra« elég.

A mig az én művész öcsém oly színűvé törekedett ezüst pénzdarabját a kénos levegő által kékitetni, mint a milyenné — a festék »belécsapása« által — a mi brassói Leonhardtunk szokta a csermalmi fürdőt konczessziója ellenére festeni, (ahhoz nem is kell »konczesszió«, mert ott a vízjogi törvény, mely neki ad igazat. Szerk.) a siető társaság elvált tőlünk s volt időm a »Timos« barlang megtekintése alatt elmerengeni utunk élményei s a 15 év alatt történt változások fölött.

Könnyen győződtem meg arról, hogy — ha romja fel is épült — csak az a szép Szent-Anna... tiszta mint a Magdolna, mert még Zajzon is kapott — ha egyebet nem, bár — egy új veudéglőt; Előpatak új országutat, új sétányokat, forrásokat, szép hattyupárral, melyek oly barátságosak a vendégek iránt, mint Gleichenberghen az ember asztalára szálló madarak (de csak képzeletben! Szerk.) — ellátott csónakázható tavat (Tusnád hol vagy?) s több csinos építkezés általi igen helyes átalakítást; Málnas lakható épületeket, egyetlen, de idegen vendéglőt, a Timest megközelítő nagyságu hírlapokat, törpe, de »felnyírható« sétányokat s még törpebb lámpákat, gondosan félre épített tekepályát, posta-ládát, kitűnő zenekart s

egy mindezt nyélbe ütött állandó fürdő-biztost, kinek patikájában, a fürdőorvos sajnálatára s a patikárius fájdalomára, ritkán fordul meg egy-egy latin étlap — Coursalonf, melynek felszakadt pádimentuma ellenére is a [fürdő] fyegettyűje megkonduulásakor élvezhetni az indóházszerűen — itt komló-zölddel befuttatott façade oldaláról jövő árnyékban felterített asztalok borsos termékeit; Tusnád, hogy mit nyert? az alig felsorolható sok. Nagyon is sok s én mégis hajlandó volnék azt oly tőkének nevezni, a mely csak akkor kezd igazában gyümölcsözni, ha a róla írottak főpontja dugába nem dül és dicsőségesen uralkodó királyunk felséges udvarával méltatni fogná egy-egy vadászattal (!)

Akkorra van reményem, hogy a Szent-Anna tó is — mint a világhírű Borszék — az én időmben még csak félig csiszolt gyöngye s mégis koronája az erdélyrészi fürdőknek, hová most nem juthaték el — nagy változásnak fog örvendhetni. Előbbi maga már szebb nem lehet, mint ősi természetességében; a hozzá vezető utokhoz és a (tó) keretéhez némi előnyös haladás hozzá (és reá is) fér, mig utóbbinak haladása egész más irányu.

Végül a »Büdös« — a Szentgyörgy mellett fekvő Sugásnak eme nagybátyja, mely megszegyenülve, hogy kis öcsese tulszárnyalta őt — nyert egy — hamarjában 125 lépés hosszú s mintegy 26 rekeszt és 4 átjárót magában foglaló nagyon szellős faalkotmányt. (Vége következik.)

A nagyvezér a múlt vasárnap este a következő jegyzéket intézte a nagyhatalmaknál levő török képviselőkhöz: „A porta Coburg herceg bevonulását és a fejedelmi székre való beiktatását törvénytelennek tartja. A mint Coburg herceg első megállapodásai Törökországnak tudomására jutottak, a porta mindent elkövetett, hogy ezt a lépést meggátolja, mert ez a bolgár kérdést újabb bonyodalmakba keverhetné. Fajdalom, minden e sajnálatos tény meggátolására irányuló rendszabály eredménytelen maradt. Ez újabb bonyodalmak alkalmával a porta e signatarius hatalmak kabinetjeit felszólítja, hogy hivatalosan tudassák vele véleményüket, hogy a bolgár kérdés megoldására a berlini szerződés alapján közösen járassanak el.”

Ausztria-Magyarországnak a bolgár kérdést illető álláspontjára vonatkozólag az angol lapok bécsi távirata szerint Kálnoky Gusztáv gr. nem beszélte le Coburg herceget bulgáriai útjáról, hanem ezt, mint tényt, a hatalmakkal tudatta. Az új fejedelmet Ausztria-Magyarország nem ismerte el. Ausztria-Magyarország álláspontja már korábban is az volt, hogy a herceg elismerését a porta megerősítésétől és az összes signatáris hatalmak hozzájárulásától tette függővé.

A görög radikális lapok felszólítják a kabinettet, hogy az új bolgár fejedelmet haladéktalanul ismerje el.

Fürdik a Lensoros ujság.

— Román lapszemle. —

Pompás fürdőt kapott a „Gaz.” ebben a fránya meleg időben. Hol? Talán Előpatakon, Zajzonban. Málnáson, Tusnádon hűsöl székely atyámfiai között? Az igaz, hogy minden okos ember azt hihetné, hogy valamelyik székely fürdőben nyújtózkodik, s a székely borvizzel még egy kis hazafiság is szivárog belé! Mentsen Isten, nem kell neki magyar mivelttség, magyar fürdő, mikor cseh szappanlével kenheti magát. A prágai „Narodny Listy” hozta fel az ő csillagát. A cseh beamterek dicsőséges korszaka, az volt még az aranyos világ! Megtöltötték hazánkat egy rakás éhenkórász cseh beamterrel, kikkel a natio vagyontalan értelmiségének egy része hasonlólá megpléhgallérosozott, Mitroczi-kalapot és oldalára spádét kapott. — A magyar pedig nem találta honát hazájában. Idehaza ezrével sinledeztek a börtönökben, a ki kiszökhett, bujdosó és vándor lett a nagy világban.

Épen most olvasom Ürmösy: „17 év Erdély történetéből.” Sokat fogunk belőle tanulni a natio légvár építőinek bolondságairól. Most hadd lássuk a „Gaz.” Karsbadját a cseh „Narodny Listy” örjögése feletti elragadtatását.

„Már ő megjósolta, hogy a csehek, most nem fognak a magyar fenyegetések elől oly könnyen visszavonulni, ha ezek Ausztria belügyeibe elegyednek, hanem ők is a fenyegetésekre hasonló fenyegetésekkel fognak felelni.”

Beteljesedett az ő jóslata, mert az összes cseh lapok ugyancsak fenyegetik a „Pester Lloyd”-ot, a miiben a „Gaz.” gyönyörűségét találja. Még a „Nord. Allg. Zeitung” sem tekinti a csehek izgatását pusztá tüntetésnek, még ő is állást foglal az ugynevezett csehroham ellen a középiskolák ellen kiadott rendeletet illetőleg. Nem téved, azt hiszi, ha a szláv és antiszláv mozgalmaknak komoly fontosságot tulajdonít. Ausztriában hatalmas szlávofil áramlat létezik s mostani erőyes nyilvánulása azt hiteti el vele, hogy szoros összeköttetésben áll az európai hatalmak csoportosulásával s fontos befolyása leend a jövőbeli eseményekre. A cseh lapok, a szövetséget Németországgal hátrányosnak hirdetvén nagyon inyére beszél a „N. Listy” a Lensoros ujságnak, midőn azt írja, hogy nem fognak megszűnni a tótok, ruthének, szerbek, románok számára polgári jogokat követelni.

Magától értetik, hogy ezek a polgári jogok olyanok lennének, a minőket a cseh beamterek már egyszer osztogattak volt. — De mit tehetünk mi, ha a „Gazeta” olyan szerelmes azokba a jogokba, midőn elvégre is hivatalból kellett megparancsolni, hogy nem szabad a magyart Kussuth-kutyának szidni. Mit tehetünk, ha jól esik a „Gaz.” szívének a cseh hóbert azon állítása, hogy hazánkban három millió román nyög a magyarok fenhatósága alatt.

Különös fontosságot tulajdonít tehát a cseh hóbert nyilatkozatának a szt.-István birodalmában lakó nemzetiségeket illetőleg. A Tisza lap — „P. Lloyd” — talán nem várt ilyen határozott választ, melyben még ama 3 millió románról is szó van, kiket a magyarok örökre elfeledtetni óhajtanának. Szerencsétlen napja volt a Tisza lapjának, — úgy mond — midőn a cseheket fenyegetni kezdte.

Most aztán még szerencsétlenebb, midőn a „Gaz.” mint hű echo viszszaadja a cseh legénykedés tempóit. Azonban úgy ismer minket a „Gaz.”, hogy nem ijedünk meg az árnyékunktól s ebben igazat adunk neki. Arra azonban cseh fürdőt vehet, hogy az eféle cseh fő-

medvényeknek az általa óhajtott eredményei fognának lenni.

Nagyon jól tudhatná azt a „Gaz.”, hogy a magyar alkotmány nem juhászbunda és még kevésbé cseh pantalon, melyet ők kedvükre tudnának forgatni. Arra a fogadatlán cseh prókátorkodásra legokosabb lenne fel nem ülni. Felül a „Gaz.” akármi az ördög, csak hogy a Tisza-kormányának valamicskét ártani bírna. Magától értetik, hogy más szempontból kakoskodik ő a magyar kormányra, mint a mérsékelt ellenzéki és függetlenségi párt. Neki Erdély kellene szobeni szkupcsinával s más egyéb járulékokkal. Nem kell az ő izlését keseríteni.

A „Tribuna” már kijelölte azon románokat, a kik a natio bizalmát bírják s a kiket így Dávára, Kolozsvárra küld, a felség üdvözlésére. Vancsa érsek, Popasu, Mihali püspökök, Baritiu Gy. és Babes V. ezek mehetnek, mert hátuk mögött áll a „Tribuna” poporuluja. Ellenben nem mehetnek: Roman Miron érsek, Metianu püspök, Gáll József és Kozma Parthen, mert nem bírják a „Tribuna” népének bizodalmat.

Hogy melyik alkotmányos gyűlésben hozta a natio ezt a bizalmi és bizalmatlansági határozatát, ezt nem kell kérdezni, elég, ha a „Tribuna” mondja. — Megbizásból-e, vagy a nélkül? Ugyan minek még ilyen is kérdezni. Elég az, ha elolvassuk, egyet nevetünk s várjuk, hogy holnap mivel fog ismét előrukkolni. Ebéd után kell azokat olvasni.

Czenkalji.

Ama bizonyos láthatatlan röpirat.

(Folytatás.)

Azután 1883. évi jan. 25-én 56. kir. erdőfelügyelőségi sz. a., részint saját intenciókból, részint megbízatás folytán következő indítványt tettük:

„Meltóságos Gróf főispán ur!

Tekintetes közigazgatási bizottság!

A hétfalusi erdők ideiglenes kezelő-bizottsága e hóban tényleg megkezdvén működését, ennek feladata többek között az is, hogy az 1879. évi erdő-törvénynek s az e tárgyban kiadott utasításoknak megfelelő rendszeres erdőgazdasági üzemterveket is készítse el mielőbb a kérdéses erdőkre nézve.

Ezen erdők azonban, — mint tudva van — a tulajdonjogot és használatot illetőleg vita tárgyát képezik egyfelől Brassó város és az ugynevezett „Hét-falu” községek között, másfelől pedig maguk a hét faluk némelyike között is.

Mielőtt tehát kezdetét venné az ideiglenes kezelő-bizottság által végzendő üzemterv készítése, mulhatlanul szükségesnek és a kérdés alatt álló ügy érdekében állónak vélem, hogy hatósági uton még egy kísérlet tétessék az iránt: vajjon nem lehetne-e ez uttal békés kiegyezés mellett a kérdésben álló birtok felosztását is eszközölni s ez által az üzemtervek készítésével igen szoros kapcsolatban álló tulajdonjogi kérdést is véglegesen tisztázni? Vagy legalább nem lehetne-e pl. csak az „elhelyezkedés” és a felosztandó területnek csoportosítása tekintetében olyan megállapodásra jutni, mely fölöslegessé tegye azt, hogy a rövid időn és mulhatlanul elkészítendő üzemtervek értéküket veszítsék a birtokrendezés után Mind-ezeket a ./. a. ide mellékelt Átnézeti térképen van szerencsém lehetőleg szemlélhetővé is téve, előterjeszteni, megjegyezvén erre nézve azonban, hogy: az egyes „üzemosztályok”, illetőleg „önálló birtoktestek” között fekvő s hitellekkönyvileg magán tulajdoni képező rétek, kertek és szántóföldek, valamint az egyes községek jelenlegi kataszteri határait kijelölő vonalak, ezen tervbe vett intézkedések által teljesen érintetlenül hagyandók lennének, és épen ezért azoknak a térképen való kitüntetése is teljesen mellőzhetőnek mutatkozott.”

Ezeket tettük 1881. és 1883. években, pedig nem tartoztunk vele. És ne higye azt senki, hogy az csak úgy kurtán s furcsán ment. Sokat kellett ezért küzdeni, fáradni és mászni a hegyeket, a míg meg tudtuk ismerni a szóban forgó területeket legalább csak nagyjában is. És még többet kellett gondolkozni, írni, rajzolgatni, számítani s másokat is kápacztalgatni, hogy ez így meg amúgy — nehéz lesz biz’ az; és sok port fog az felverni; sőt még ki is fogunk érte kapni, hol innen, hol onnan, — de hát: mégis csak meg kell a békéltetést egyszer már próbálni!

És mégis a titokban lappangó modern Arisztidesz ur „az áldásos művek kezdeményezéséből” kegyetlenül és teljesen kitagad bennünket. Sőt azt állítja, hogy: „N. Gy. erdőfelügyelő első nyilvános intézkedése az egyezés létrehozására nézve a bácsfalusi és türkösi erdőségeknél lezáratása volt.” . . .

De hát hogy is történt, miért történt és mikor történt ezen lezáratás is?

Elmondjuk azt is hiteles okmányok

alapján. Tudom, hogy okulni fog abból Arisztidesz ur is, s jövőre jobban meggondolja a röpirat-gyártást, főleg, ha másoknak akar segíteni azzal.

A hétfalusi erdők ideiglenes kezelő-bizottságától, nevezetesen pedig annak elnökétől időnként hangos panaszok érkeztek be a megyei közg. erdészeti bizottsághoz, hogy a városi erdő-pénztár nem fizeti a tisztviselőket pontosan. A város pedig panaszt emelt minden képzelhető fórum előtt szintén, hogy: bizony fizetné ő azokat, de már több mint 35 ezer forintot kifizetett előleg képen azon reményben, hogy a hétfalusi erdők ideiglenes kezelő-bizottsága egyszer már megkezdje szabályszerű működését, azaz: felévvél előre elkészíti az évi előirányzatokat, közli azt a városok és a községekkel, s megállapíttatik annak alapján évről-évre előre, hogy: ki honnan és mennyit fog haszonélvezni a következő évben, s ki mennyit tartozik azért befizetni az ideiglenes erdő-kezelő bizottság pénztárába; illetőleg addig, míg betöltetik az I. oszt. erdési állás, és megfelelő biztosítékot tesz le az mint pénztárt kezelő tisztviselő, az eddigi „statusquo”-nak megfelelően, az azt kezelő városi pénztárba.

A költségvetés t. i. úgy lett volna készítendő, hogy a bevételek évről-évre épen fedezzék a tényleges kiadásokat; vagyis: az adót, kezelés, őrzés és üzemterv készítés költségeit. S ha aztán mégis fölösleg is mutatkoznék valamelyik üzemosztálynál, az megyei letétbe volna helyezendő s gyümölcsözőleg kezelendő a vitás tulajdonjogi kérdés megoldásáig.

A pénztár tehát ugyszólván csakis arra lett volna hivatva és az lenne most is a feladata, hogy: a garasokat összegyűjtse s abból az adó és kezelés s őrzés stb. czimén esedékessé váló forintokat kifizesse; továbbá: hogy lehetővé tegye ez által, miszerint a fő-erdész — feladatához mérten — minél előbb felmérje és térképezze az erdőket s elkészítse a rendszeres erdőgazdasági üzemterveket, s ne ügyes-bajoskodjék folytonosan a garasok összegyűjtésével, kezelésével és számontartásával.

De biz ez — fájdalom — nem így történt. A kezelő-bizottság adta a fát évről-évre bo’ dognak, boldogtalannak, a nélkül, hogy a részletes évi költségvetést elkészítette volna és az esedékes garasokat beszedette volna.

Ezért aztán eljárás hozatott indítványba a kir. erdőfelügyelő által a város és a hét község ellen, hogy miért tűrik ezen szabályellenes és veszedelmes eljárást az ő általuk alkalmazott tisztviselők részéről, a kikért t. i. az erdő-törvény értelmében ők a felelősök, annyival is inkább, mert ha valaha bejelentették volna ezt a megyei közg. erd. bizottságnak, az intézkedett volna bizonyára, hogy a szabályok értelmében illetékes fegyelmi hatóság (a megye alispánja) felelősségre vonja s esetleg megbüntesse ezért a hibás közeget?

(Folytatása következik.)

Hazánk a keleti kereskedelemben.

— Különös tekintettel Erdélyre. —

(Felolvasta a kereskedő ifjak kongresszusán kolozsvárt augusztus 14-én Sztérenyi József.)

A keleti kereskedelem, illetőleg hazánk kereskedelmi összeköttetése a keleti tartományokkal, nem mai keletű. Visszavihető az a hetedik századig, azon korra tehát, midőn őseink még nem lépték át e haza földjét, midőn annyi különböző nemzetiség lakta az ország egyes részeit.

E korszaktól kezdve napjainkig tárgyatni hazánk kereskedelmi viszonyait a kelettel, jutott nekem feladatul. Őszintén megvallom, a feladat nem nagyon könnyű s beismerem, szerencsétlenség volt tőlem vállalkozni ily nehéz feladat megoldására, midőn előre is tudatában voltam annak, hogy részint az idő rövidsége, részint más okok s az anyag terjedelmes volta miatt megközelíthetőleg sem nyújthatok tökéletes munkát. De kitérni ezen megtisztelő bizalom elől, egyenlő lett volna, ezen igen tisztelt Országos Értekezlet fontosságának kicsinylésével, a mi épen tőlem áll legtovább, ki hazánk kereskedő iljuságának társulásában és szövetkezésében látom kereskedelmünk egy jövő szebb képét; — ki azon a téren, melyen szintén mozogni szerencses vagyok: az ipar és kereskedelem terén, a társulás, az erőegyesítés eszméjeért küzdök.

Elfogadtam tehát a megtisztelő megbízatást. De kijelentem előre, s csakis ily feltétellel fogadtam el — hogy aligha képes leszek — különösen a rendelkezésemre álló idő rövidsége miatt, a netalán hozzám kötött várakozásoknak megfelelni, illetőleg ezen fontos kérdést csak kielégítően is kimeríteni, hogy erőmet messze túlhaladja feladat nagysága.

Ezt itt, a mélyen tisztelt Országos értekezlet előtt ismételni, tartoztam első sorban önmagamnak, nehogy

bárki is azt következhessen elhatározásomból, hogy előre is nem lettem volna tudatában egyrészt a feladat nehézség, másrészt erőm esekély voltának.

Keleti kereskedelmünk csirái a hetedik században tűnnek fel legelőször. Ó-bolgárok vándoroltak be mai hazánkba, letelepedve a Duna s Tisza közé. Mint a semita faj és örmények, e néptörzs is már a természet által mintegy praedesztinálva volt kereskedelmre. Alig hogy letelepedett, már is kiterjedt kereskedelmi összeköttetéseket létesített egyrészt nyugattal, másrészt kelettel. Közvetlen összeköttetések a kelet gőcpontjával, Konstantinápolylyal, hol ez idő szerint a keleti fényűzés tetőpontján volt, rendkívül megkönnyítette helyzetüket.

E kereskedelem azonban pusztán a közvetítésre szorítkozott, a mennyiben az ó-bolgárok kereskedelmi nép igen, de ipari nem volt, hanem behozván Konstantinápoly felől egyenesen nyersterményeket, kicserélték azokat a nyugati népek fényűzési s egyáltalában iparzikkeivel.

Az ipar és kereskedelem első lendületét hazánkban I. Géza fejedelem alatt nyerte, ki belátva egyrészt ennek nemzetgazdasági fontosságát, másrészt felismerve a magyar nemzetnek iparra s kereskedelemre nem hajló természetét, németeket és olaszokat hívott az országba, kik már — a korhoz mérten — fejlett iparral s kereskedelemmel bírtak. Ezek honosították meg a dunai kereskedelmet.

E korban találjuk első nyomait az u. n. levantini kereskedelemnek, mely összekötötte nyugatot kelettel. Ez volt tulajdonképeni alapja Magyarország keleti kereskedelmének. — A nyugatról keletre vonuló karavánoknak hazánkban kellett átvonulniok. Ez már a dolog természeténél fogva is magával ragadta hazánkat, mely annál nagyobb mértékben üzött ipart és kereskedelmet, mennél több idegen, különösen német és olasz telepedett itt meg. De különben hazánk már földrajzi fekvésénél fogva is hivatala volt hatalmas iparállammá válni, mert kelet és nyugat között feküdve, területén kellett átvonulni a két ellentétes irány közötti forgalomnak, illetve kereskedelemnek. Az idegenek első letelepedése Erdély határán, a mi egyértelmű volt az iparnak és kereskedelemnek terjedésével Erdély felé, — Szathmárt történt.

A keresztes hadjáratok hazánk keleti kereskedelmére rendkívül előnyös befolyással bírtak, a mennyiben ezek által a nyugat iparczikkei sűrűbben vittek be keletre s viszont a keleti nyerstermékek sűrűbben hoztak nyugatra. S mert hazánkban kellett átvonulniok, természetes, hogy hazánk élvezte a közvetlen előnyöket is.

E korba esik a szarmasmarha kereskedésünk kezdete kelettel, illetőleg Konstantinápolylyal, melylyet Olaszország közvetített.

(Folytatása következik.)

Brassó város utcái.

A város némely utcái és helyei közelebből újra lettek keresztelve. A Széles-utca Michael Weisz-Gassenak, a Halpiacz Hirscher-Gassenak, Szentlélek-utca Weisenhaus-Gassenak, Czinterem Honterus-platznak, Bethlen-tér Rudolf-parknak, Pálos Gespreng-Gassenak, Tömös utca Egres Gassenak stb.

A mennyiben ezen nevek csak a német ajku városi lakosokra vonatkoznak, hiszen ám nevezzék a magok nyelvükön Hirscher, Benkner, Michael, Honter s akármilyen erger-berger neveken, az ő dolguk: de a mennyiben ezek minket magyarokat illetnek — s a „Brassó-ban már használni is láttam, — megvallom, nem fogadom el részemről, s úgy hiszem, hogy mi magyarok ezután is csak magyarul fogunk ezen tekintetben is beszélni.

Széles-utca például milyen jelentőséggel bíró történelmi ősrégi magyar nevet! Még akkor szarmazott, mikor Brassó alapulván, utcái beépülve sárm voltak, s a mai Széles- és szt.-János-utczák között még házak nem lévén, a kettő együtt egy széles tért formált ott. Mily világosan mutatja ezen neveket eredete s máig fennmaradása a brassói magyarságnak a város kezdetekori itt létezését és folytonosságát. A szászok, miután oda apácza-zárda épült, „Nonnengassenak“ nevezték, de „magyar neve máig változatlan maradt. S most bérháznál el azt németre? a mit cselédjeink majd ki se tudjanak mondani. Én például próbát tettem az enyémmel, de nem sikerült. Weisz-Gasse helyett „Vaszi Geczi“ mondott.

Aztán, ha valami történelmi jelentősége volna ezen elnevezésnek. Mert volt ugyan egy Mich. Weisz nevű városi tanácsos egykor, a ki mint az akkori nemzeti fejedelmi kormányellenes párt feje, városbíráskodást is viselt az általa indított lázadás folyamata alatt, de ez csak egy párt feje volt akkor is s korántsem az egész vidéki szászasság, a kiról az ellenpárt éppen nem di-

csérőleg szól, midőn kegyetlen és hiu embernek mondja, a ki rövid ideig tartott bíróága alatt az embereket keresztbe nyársaltatta s lábainál fogva akasztatta fel, s a földvári csatát, melyből futással menekülve vágott le, az által vesztette el, hogy nem értve a hadviseléshez, annak vezetését nem akarta az abban jártas Géczinek engedni; a ki éppen azért csak kortesfogás, hogy némelyekkel erővel szász nemzeti hűssé akarnak kanonizálni. Aztán meg tény, hogy ez utcához semmi köze sem volt s nem is itt lakott, hanem a klastrom-utczában.

Épen így áll a dolog a Halpiaczczal is. Itt régente a mostani árufeltöltő részén halálú boltocskák léteztek, melyeknek helyét, mikor a halak bővebb használata megszűnt, turó-árulás foglalta el, a mire most is elegend emlékeznék; azért ezen elnevezés a brassóiak és életmódjokra s táplálkozásukra vet historiai világosságot, mikor a hal használata oly nagy és általános volt, hogy annak árulása végett községileg volt külön helyiségről gondoskodva. Hogy Hirscher Lukács valaha itt valami nevezetes dolgot vitt volna véghez, arról nincs semmi emlékezet. Hanem miután ő már el volt halva, azután építtette és toldatta ki a halboltokat az ő özvegye a jelenlegi árufeltöltő.

(Vége következik.)

Helyi és vidéki hírek.

Személyi hírek. Gróf Bethlen András főispán ur ma vagy holnap Bethlenből Brassóba érkezik. — Pókay János helybeli dandárnokról azt az értesítést vesszük illetékes budapesti körökből, hogy egy magas állásra van kiszemelve a honvéd-égnél, melyre valószínűleg már közelebből ki is fog nevezetni.

A király születésnapja Brassóban. Magyarország királyának születésnapját városunk minden rangú s rendű közönsége igen szépen ünnepelte. Már reggel fél nyolcz órakor kivonult az összes itt állomásozó katonaság a fellegvár alatti térre, hol Szász Károly tábori lelkész a legfőbb hadurért tábori misét szolgáltattott, melyet ünnepélyes defilé követett. Majd az ág. ev. (szász) nagy templomban volt disz-istenizületet, melyen Obert Ferencz városi lelkész tartott ünnepi beszédet. Ezt követve a róm. kath. plébánia templomban volt disz mise, melyen Möller Ede apátplébános teljes segédlettel celebrált, míg a teljes egyházi zene- és énekhar közreműködött. Az isteni tiszteleteken jelen voltak az összes közigazgatási és állami hivatalok tisztviselői főnökeik vezetés alatt, kik az egyházi szertartások végeztével tisztelegtek Roll Gyula kir. tanácsos alispánnál — minthogy a főispán távol volt — kérve, juttatná hódolatuk s szerencse kívánataik kifejezését a legfelsőbb trón zsámolya elé. Nagyban emelte ezen nap jelentőségét a helybeli II. Sándor gyalogezred derék tisztikara, mely ez alkalomból d. u. a Honterus téren disz és élvezetes katonai ünnepélyt rendezett. Ott volt az egész ezred legénysége, mint szereplők, úgy ezen ezred, valamint a helyben állomásozó többi fegyvernem tisztikara teljes számban, a közigazgatási és állami hivatalnokok csaknem teljes számban és ezenkívül óriási, disz közönség. Az ünnepély — mely esti 10 óráig tartott — sok kedélyes piéc-szel rendelkezett s azok, kik szemtanúi voltak egy igen élvezetes délutánnal gazdagabbak, melyben főrésze van az ezred közszeretében és tiszteletben álló ezredesének, Soós Károly urnak, ki rövid ittléte óta minden alkalmat megragad, melyben katonaságot és polgárságot szorosabb összeköttetésbe hozhat egymással. Fogadja érte teljes elismerésünket. — (A katonai ünnepélyről egy terjedelmesebb cikk fekszik előtünk, melyet azonban, később kapván, sajnálatunkra csak jövő számunkban közölhetjük.) Végül megemlítjük, hogy király ő felsége születése napján az összes hivatalok szüneteltek.

A „Gazeta“ idei 171. számának ujdonsági rovatában ezeket olvassuk: „Az írók és művészek kirándulása alkalmával az Erdélyrészi magyar közművelődési egyesület brassói fiókegylete ki fogja állítani a brassói magyarság összes irodalmi termékeit. Bizonyára a fő és alighanem egyetlen irodalmi terméke a brassói magyarságnak a hazafias lapocska s ennek valódi irodalmi ékszere Tencsälőscü“ (értsd: Czenkalji). — Talán jobb volna a Gazeta 50 évi folyamát kiállítani a piacz közepére, azt a rothadt csomagot meggyújtva, szunyogkergetőnek használni. Hamvaiból jó trágya lenne csápa természetére.

Erdőri szakkvizsga fog idei október 20-án s következő napjain tartatni Brassóban az alispáni irodában. Vizsgázní óhajtok adják be kérvényeiket a kir. erdőfelügyelőhöz.

Kedélyes hangverseny rendez f. hó 21-én az „Oroszlán“-ban a helybeli ref. egyház ujon alakult énekkara. Kezdeté d. u. 4 órakor. Belépti díj: személyjegyre 50 kr; családjegyre 1 fnt 20 kr.

A király születésnapjának évfordulóját Zajzonban az idén is fényesen megünnepelték. Isteni tiszteletek is tartattak, melyen Pap György lelkész ur mondott alkalmi imát. A fűrdővendégek mind megjelentek a templomban. A császár-hymnust orgona és zenekiséret mellett lelkesen énekelte mindenki, végül Galuska János kitűnő zenekara eljátszotta Kölcsey Hymnusát, de ezt már senki sem énekelte s még az orgona is csak bámulva hallgatta.

A király születésnapját Szebenben is fényesen megünnepelték, szerdán este a város ki volt világítva, míg a 82. gyalogezred zenekara disztakarodót játszott báró Schönfeld hadtestparancsnok lakása előtt. Csütörtökön hajnalban pedig ágyulövések hirdették e nagy napot, később pedig katonazene melylyel a zenészek bejárták a főbb utcákat. A d. e. folyamán a róm. kath. és ág. ev. székesegyházakban ünnepi istentiszteletek voltak, melyeken az állami és közigazgatási tisztviselők, élükön a diszmagyarban megjelent gróf Bethlen András főispánnal, nemkülönben a katonai teljes tisztikar is megjelentek. A város középületein nemzeti lobogók lengettek. A nagy gyakorló téren tábori mise s ünnepi defilé volt.

Megyei közgyűlés. Horváth Mihály fogarasmegyei főispán folyó augusztus hó 19-én rendkívüli közgyűlést hívott össze, melynek egyedüli tárgya: királyunk ő felségének Kolozsvárt való tartózkodása alkalmából, a megye hódolatának kifejezése végett egy küldöttséget választani.

Hymen. Miksik Ákos m. k. vesztegintézeti segéd Vöröstoronyról vasárnap d. u. oltárhoz vezette Türkösön Domokos Judith kisasszonyt, Domokos János bácsfalusi jegyző kedves és szeretetreméltó hűgát. A szép frigyehez részünkről is hosszú, zavartalan boldogságot kívánunk!

Pongrácz Lajos kolozsvári jeles cigánybandáját nagy kitüntetés érte. Pongrácz zenészeivel innen meghívást kapván, hogy f. hó 13-án Predealon az ottani magyar és román hivatalnokok bálján zenéljen, miután a bálon közmegeledésre játszott, f. hó 14-én Sinaiban koncertet adott, melyen az ott időző román intelligencia teljes számban jelen volt. Mikor Pongrácz már podgyászát Sinaiban a vasutra feladni akarta, jött a királyi udvartól egy magasabb rangú tiszt és meghívta a bandát estéli 6 órára az udvarhoz. — A banda esti 6 órakor pontosan megjelenván, az ebéd alatt és azután is este 10 óra utánig játszott ő felségeik és az egész udvar előtt, melynek éppen vendége a királyasszony anyja. Hogy cigányaink királyilag megvendégeltettek és honoráltattak, természetes, de érdekes az, hogy ő felségeik egy pár keringő kivételével folytonosan magyar népdalokat húzattak és a Rákóczi 4-szer kellett eljátszaniok cigányainknak. Kiváló figyelemben részesültek ő felségeik által Pongrácz Lajos játéka és a cimbalom játék.

Kovácsnai tűzvész. Augusztus 15-én délután 3—4 óra közt a piacon egy kis gazdasági épület felgyuladván, egy óra leforgása alatt tűztengerré vált a község közepén az erdő felőli nagy terület. A kavargó szél 50—100 öl távolságra szórta a tüzes szikrákat a száraz födélzetekre, s pár perc alatt lángban voltak az épületek; d. u. 7 órakor már 166 épület lett a dühöngő tűzvész martaléka, s csaknem minden elhamvadt. Az 58 károsult gazdának az épületeken kívül minden betakarított őszi gabonája, takarmánya, gazdasági eszközke, házi butora és némelyeknek hosszas idő óta megtakarított pénzecskeje is bennégett. A bámulatos gyorsasággal terjedett tűznek ember-élet is lett áldozata. Kovács József — különben beteges gazda — midőn besietett házába, hogy kevés pénzkészletét magához vegye: a lángok között súlyos sebeket kapott és ma reggel meghalt.

Rendőri hírek. Baleset. Hétfőn d. u. Petri György napszamos, ittas állapotban lezuhant a szent-Miklós-templom kisebb tornyának állványáról, a nélkül azonban, hogy súlyosabb sérülést szenvedett volna — Magzatelhajtás. Kedden éjjel Szabó Véro cseléd magzatelhajtás miatt elfogatott és átadatott a büntető bíróságnak. — Lopás. Még f. hó. 4-én ellopák Érető Mihály cipizségénynek óráját s lányát. Most sikerült a tettest kézrekeríteni s. p. az ugyanazon műhelyben dolgozó Galambfalvi Sándor személyében, ki átadatott a büntető bíróságnak. — A tegnapi hetivásár alkalmával Hosszu Ferencz és Miklós Imre inasok egy 25 kros kenyeret loptak le Lang Katalin holtövényi asszony kocsijáról. A két fiatal longimanus egy rendőrközeg által tetten kaptva, a büntető bírósághoz kísértetett.

Véletlen halál. F. hó 18-án egy 12 éves fiu lőtte magát főbe Pürkerecen. Szülői a mezőn dolgoztak s két kisebb testvérét Kajtsa Samu 12 éves fiura bizták, a ki játék közben (hogy mint, azt nem lehet tudni) atyja revolverével főbe lőtte magát s szörnyet halt. A gyilkos golyó szeménél hatolt be és halántékán jött ki.

A brassói petroleumgyárakat megvette a magyar hitelbank egytől-egyik mind. Alakult egy részvény társulat, állva a hitelbankból, erdélyi bankból, fiumei petroleumfinomító gyárból s több brassói cégéből. Reméljük, hogy ezen a révén petroleum iparunk miha-

marább hatalmas lendületet nyer s feltámad ismét régi hamvaiból.

Jótékonyág. A bölöni tanuló-ifjuság aug. 7 én a torozkói tűzkárosultak javára minden tekintetben jól sikerült, szineloadással összekötött zártkörű táncvigalmat rendezett. Összes bevétel volt 36 frt 40 kr; ebből 10 frt jutott a torozkóiaknak. — Felülfizettek: Bartha István 1 frt 10 krt, Tana Gyula 70 krt, Nagy István, Gáspár János, Nagy János, Albert Lőrinczné, Tana Albert, Sikó Andrásné, Lakatos János, Kisgyörgy Lajos, id. Tana Sándor, Tompa Zs., Rafael I., Léta Sámuelné, Albert Áronné 30—30 krt, ifj. Tana Sándor, Bara Márton 20—20 krt, Tökés Mihály 10 krt.

Merénylet az angol királynő ellen. Cowesben, Wight-szigetén francia nőt tartóztattak le azon gyanu alatt, hogy a királynő udvara ellen Osberne-ban merényletet szándékozik elkövetni. A nő birtokában oly anyagokat találtak, melyeket robbanó szerének tartanak. A letartóztatás alkalmával kijelenté, hogy párisi divatárusné és hogy neve Dupont.

„Czégek kézikönyve.” Battonyai Ödön az ország területén törvényszékieleg bejegyzett kereskedelmi czégekről a „Központi Értesítő” hivatalos okmánytárának a m. kir. kereskedelemügyi miniszterium engedelmével folytán történt felhasználásával „Czégek Kézikönyve” című munkát szerkesztett. A munka igen

könnyen áttekinthető alakban tartalmazza a bejegyzett s ez idő szerint még fennálló összes hazai czégeket, valamint az egyes czégek jogviszonyaira vonatkozó adatokat. Tekintettel arra, hogy a munka ezen közérdekű tartalma folytán a forgalmi élet terén igen hasznos szolgáltatást teljesít, ezen mű az érdekelt körök figyelmébe ezennel ajánlatik.

Nagy tüzvész. Augusztus 14 én este Skutariban a Bosphorus mellett körülbelül 1200, többnyire fából épült ház leégett. A görög-örmény negyedben a görög és az örmény templomok égtek le. Emberélet nem esett áldozatul.

Ingatlan birói árverése. Brassóban aug. 25-én d. e. 9 órakor Bartha István tulajdonát képező „Európa” szálloda a brassói kir. telekkönyvi hivatalban elárvereztetik. Kikáltási ár 61000 frt. Birósági kiküldött Maager József kir. közjegyző.

Brassai piaci árfolyam.

— Adler L. Jakab jelentése. —

Brassó, 1887. augusztus hó 20-án.

Román papírpénz à 20 frankos	8.60 vétel	8.62 eladás
ezüstpénz à 20	8.55	8.60
Napoleon d'or (aranypénz)	9.96	9.98
Török lira	11.25	11.27
Arany	5.90	5.92
Orosz papírrubel	109.—	110.—

Piaczi árák

Brassóban, 1887. augusztus hó 19-én.

— Zikéli Henrik jelentése. —

Buza	legszebb	5.—
	közepes	4.80
	vegyes	4.70
	legszebb	3.—
Rozs	közepes	2.80
	legszebb	3.—
Árpa	közepes	2.60
	legszebb	1.80
Zab	közepes	1.40
	legszebb	4.80
Törökbuza	Kása	6.—
	Borsó	6.30
Lencse	Fuszulyka	8.—
	Lenmag	11.—
Burgonya	Marhahus	—40
	Disznóhus	—40
Juhhus	Faggyu (friss)	—24
		—30

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos:

Szterényi József.

HIRDETMÉNYEK.

Szám 2761.—1887.

Hirdetmény.

Ezennel köztudomásra hozatik, miszerint a m. kir. adófelügyelő urtól július hó 1-én 11841.—1887. sz. a. kelt rendelettel ide beérkezett, az 1887. évre elkészített hadmentességi díj kivetési lajstromok az alólírt városi adóhivatalnál f. évi augusztus hó 22-étől aug. 29-éig bezárólag d. e. 8—12 óráig, d. u. 3—5-ig mindenki megtekintheti.

Azok a haddijköteles felek, kik a megtörtént díjkiszabás által magukat megterhelve érzik, a netaláni felebbezéseiket, melyek a tekintetes közigazgatási bizottsághoz intézendők és pedig: azon adózók, kik a hadmentességi díjjal már a múlt évben megróva voltak, 15 nap alatt, azaz f. é. szeptember hó 6-áig bezárólag, és azon adózók, kik a f. évben a hadmentességi díjjal első ízben rovatattak meg, a haddijtartozásoknak a haddij-könyvecskébe történt bejegyzését követő 15 nap alatt felebbezéseiket a városi tanácsnál benyújthatják.

Egyszersmind az érdekelt felek különösen figyelmeztetnek arra, hogy a kivetett hadmentességi díj f. évi október hó 1-én válik esedékessé és egyszerre legkésőbb november 30-ig befizetendő, mivel ellenkező esetben, november hó végeig se fizetik be, december 1-én a kényszerű behajtás feltétlenül alkalmaztatni fog. Ennek folytán minden haddijköteles fél ezennel felhivatik a f. évre kiírt haddijelőírása végett az alólírt városi adóhivatalnál legkésőbb 8 nap alatt megjelenni. Végül azok a díjkötelesek, kik jelenleg más munkaadónál, mint a haddijösszeírás idején, vannak, a IX. t. cz. 4. §-a értelmében felszólíttatnak, a lefolyt változást az alólírt városi adóhivatalnál azonnal bejelenteni.

Brassó, 1887. augusztus 17.

A városi adóhivatal.

Szám 110.—1887.

Hirdetmény.

A „Háromszéki Takarékpénztár” Seps-Szentgyörgyön, saját telkén egy emeletes házat szándékozik felépíteni, melynek összes építési költségei 11919 frt 20 kr-ra vannak előirányozva.

Az építési összes munkálatokat a megállapított tervek szerint árlejtés után szándékozik vállalkozóknak kiadni.

E czélból írásbeli ajánlat mellett, mely 1887. szeptember 28-án déli 12 óráig alattírtához benyújtandó, az összes munkálatokra egészben pályázat nyitattik.

Pályázni szándékozik a költségvetési összeg 5%-át tartoznak készpénzben vagy óvadékképes érték-papírokban ajánlataikhoz csatolni.

A munka az ajánlat elfogadása után azonnal megkezdhető s 1888. évi augusztus hó 30-áig befejezendő.

Feltételek és tervek az intézet helyiségében alattírtnál megtekinthetők.

Sepsi-Szentgyörgy, 1887. aug. 4.

Bogdán András,
vezérigazgató.

(341) 1—3

Tüdőbaj gyógyítása

tüdőgümő (sorvadás), asthma (lélegethiány), idült bronchialkatharrh, levegő kilehelés által.

—(Rectal-injectio útján.)—

A hihetetlen, az orvosok látszólag elérhetetlen ideálja, teljesen el van érve ezen gyógy mód által! — A meglepő, elhibázhatatlan eredmény felett legmeggyőzőbbben szólnak alábbi rövidek összefoglalt okmányok, melyek lehetőleg szöszterintiek. Világhírű tanárok ezen nyilatkozatait megerősítik a bel- s külföldi orvosi lapjai is.

„Gyakran már három napi gáz-exhalatio által rectal-injectioval, eltűnik a köhögés, köpés, láz, izzadás és hőrozs. A test súlya hetenként 1/2—1 kgr.-ig gyarapodik. A beteg meggyógyul s a legerőltetőbb életmódot is folytathatja.” „Asthmánál a gáz-exhalatio után egy félórával megszűnik a lélegzethiány. A kúra folytatásánál a rohamok nem térnek vissza.” Sőt oly esetben is, midőn a hangszálak tuberkulózus állapota állott be s a tüdő fele veszte volt, gyógyulás fordult elő. — 30 beteg a tüdőgümő utolsó stádiumában egytől-egyig meggyógyult a gáz-injectio által.

Mint a világ legnagyobb kórházaiban, úgy a bécsi cs. kir. ált. kórházban is a gáz-exhalatio-gép kitűnő sikerrel alkalmaztatik. — Bizonyítványok rendelkezésre.

A cs. kir. szabad. gáz-exhalatio készülék (Rectal-injectio) teljesen, a hozzátartozó készülékkel a gáz fejlesztésére, valamint használati utasítással alkalmoztatik. — Bizonyítványok kapható

Dr. Altmann Károlynál

Bécs, Mariahilferstrasse Nr. 80.

Ára 8 frt, csomagolás 30 kr., készpénzért vagy postautalvánnyal.

—Maga a kúra sem terhes, sem zavaró—
21 határu. 50

Katonai hangverseny.

A helybeli II. Sándor-ezred zenekara a jövő hét folyamán a nagy hadgyakorlatokra távozván,

ma, szombaton f. hó 20-án

este a „Nro. 5” című vendéglő kertjében helyiségében búcsu-hangversenyt rendez.

Kitűnő elegelekről és italokról, valamint kifogástalan szolgálatról gondoskodik

Jeremias György,
vendéglős.

(342) 1—1

Olcsó hus!

Tegnaptól kezdve színház-utcai (áruház alatti) mészár székemben egy kilogr. **jól mért**, mindenkor friss marhahus csak **32 kr.**, disznóhus csak **38 kr.**

Szives tömeges vásárlást kér
Bureta István,
mészáros.

Legfinomabb

SÓSBORSZESZ

Kenyeres Károly

(415) 4—12

kir. orsz. szabadalmazott szesz-különleges-ségek gyárából.

Orvosi tekintélyek által megvizsgálva és ajánlva.

Sósborszesz-készítményem a bor legkiválóbb és leghasznosabb alkotórészeit tartalmazza és ezért minden oly sósborszesznél, a mely csak egyszerű spiritusból készül nemcsak egészségügyi, hanem kosmetikai szempontból is határozottan inkább ajánlható.

Kapható minden gyógyszerárban s nagyobb fűszerkereskedésben.

Fényképészeti műterem.

Van szerencsém ezennel teljes tisztelettel értesíteni a n. é. helybeli s vidéki közönséget, hogy

fényképészeti műtermemet

Nagy-utca 504. szám alatt, Papp Ferencz ur házában saját neven alatt megnyitottam. — Műtermem vállalkozik mindennemű a fényképészet körébe vágó munkák gyors, pontos, izléeses s művészi kivitelű elkészítésére

a lehető legjutányosabb árak mellett.

Kérem a n. é. közönség szives jóindulatu támogatását.

Mély tisztelettel **Knapp M.,**
fényképész.

(213) 45—*